



Šiaulių
akademija

Vilniaus universiteto Šiaulių akademija

Nacionalinė mokslinė-metodinė konferencija filosofui, pedagogui
prof. Stasiui Šalkauskiui atminti

Gyvenimo ir ugdymo idėjų dermė

2022 m. gegužės 20 d.

Kviečiame dalyvauti mokslininkus, pedagogus, studentus ir visus ugdymo teorija ir praktika besidominčius asmenis.

Konferencija vyks nuotoliniu būdu.

Preliminari konferencijos programa

11.00–13.00 Plenarinis posėdis
13.00–14.00 Pertrauka
14.00–16.00 Pranešimai sekcijose
16.00–16.30 Konferencijos apibendrinimas. Diskusija

Galimos pranešimų teminės sritys / tematikos gairės

Tautiškumo puoselėjimas šiuolaikinėje mokykloje. Tautos ugdymas buvo viena labiausiai S. Šalkauskio išplėtotų temų. Filosofui rūpėjo apmąstyti tautinio atgimimo patirtis ir tautos ugdymo procesus. S. Šalkauskio filosofinis įdirbis sudaro sąlygas tautiškumui, patriotizmui ir pilietiškumui šiuolaikinėje mokykloje ugdyti. Prasminga tęsti diskusijas apie tautos savitumą ir kultūrinį vertingumą, gvildinti istorinės atminties, etninės kultūros išsaugojimo ir reikšmės postmoderniame pasaulyje problematiką, atskleisti mokinių požiūrį į savo tautą, kultūrą.

Esminiai žodžiai: tautinis auklėjimas; tautinis tapatumas; tautinis mentalitetas; patriotizmo, pilietiškumo ugdymas; tautinis; tautiškas; nacionalinis; tautos kultūra.

Vaikų ir jaunimo vertybinis ugdymas(is). S. Šalkauskis aukščiausiomis vertybėmis laikė tiesą, gėrį, grožį, pabrėžė jų vienovę. Pats filosofas buvo labai ištikimas idealams, gyveno remdamasis vertybėmis, kurias akcentavo savo veikaluose ir paskaitose. S. Šalkauskio teorinis įdirbis ir gyvenimo pavyzdžio palikimas aktualizuoja vaikų ir jaunimo vertybinio ugdymo(si) tyrimų perspektyvas. Siekis stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą(si) pastaruoju metu ypač pabrėžiamas atnaujinant ugdymo turinį. Atkreiptinas dėmesys į kryptingą vertybinį ugdymą(si), vertybių išlaikymo, jų kaitos ir ugdymo(si) sąsajas.

Esminiai žodžiai: vertybių sistema; bendražmogiškosios vertybės; individo vertybių hierarchija; vertybinės nuostatos; kompetencijomis grįstas ugdymas(is); pedagogo vertybinės nuostatos; mokinių vertybinių nuostatų ugdymas(is).

Vaikų ir jaunimo dvasinis ugdymas(is). S. Šalkauskio ugdymo sistema neatskiriama nuo dvasinio ugdymo. Filosofas didelių vilčių dėjo į jaunimą, kaip į potencialų dvasinį elitą, galintį įveikti dvasines krizes, atsispirti blogiui. S. Šalkauskis daug metų buvo ateitininkų ideologu ir vadu. Dvasines vertybes filosofas skatino puoselėti visą gyvenimą. Dvasingumo sąvoka šiandien yra tapusi daugiaprasme, todėl verta tiek jos apmąstymui, tiek dvasiniam ugdymui skirti daugiau dėmesio. Diskusijų objektu gali tapti dvasinis brandžios asmenybės ugdymas(is), vaikų ir jaunimo dvasinio ugdymo perspektyvos, mokytojo ugdymo kultūra kaip mokyklos ugdymo kultūros dalis, ugdymo dvasingumas.

Esminiai žodžiai: dvasingumo samprata; dvasinės vertybės; ugdymo dvasingumas; ateitininkų idėjos.

Visuminis ugdymas dabarties mokykloje. Visuminį ugdymą S. Šalkauskis pristatė kaip darnią fizinių, kultūrinių (intelektinių, dorinių, estetinių), religinių asmens galių plėtojimo sistemą. Aktualios išlieka ir filosofo idėjos apie visuomeninį ugdymą, atkreipiant dėmesį į mokyklos, šeimos ir kitų ugdymo institucijų vaidmenį. Visuminio ugdymo idėjos dabarties mokykloje išryškėja diskutuojant apie visapusišką asmenybės ugdymą(si), skirtingų veikėjų (mokytojų, ugdytinių tėvų) bendradarbiavimą ugdymo procese, tarpkultūrinį ugdymą, ugdymo turinio integravimą, STEAM pedagogiką, įtraukiojo ugdymo galimybes.

Esminiai žodžiai: visuminis (holistinis) ugdymas (intelektinis, dorinis, fizinis, dvasinis, religinis, pilietinis, tautinis, kultūrinis, techninis, ekologinis, emocinis); formalusis ir neformalusis asmenybės ugdymas(is); humanistinė (holistinė) ugdymo filosofija, ugdymo tikslai; pedagogų rengimas; ugdymo teorija ir praktika.

Kultūros filosofija ir tautinė valstybė. S. Šalkauskis tapo lietuvių kultūros filosofijos klasiku, plėtojusiu politinę tautinio atgimimo idėją, akcentavusiu svarbią Lietuvos vietą tarp Europos tautų. Filosofo analizuotas lietuviškojo universalizmo fenomenas gali pasitarnauti iš Lietuvos perspektyvos apmąstant pasaulio kultūros raidos procesus, jų keliamus iššūkius, ieškant geriausių būdų juos atliepti. S. Šalkauskio kultūros filosofija aktualumo nepraranda ir dabartinėse diskusijose apie demokratiją, jos raišką.

Esminiai žodžiai: kultūros raiška; kultūrinis sąmoningumas; kultūrinis išprusimas; kultūros ugdymas; demokratinis ugdymas.

Lietuvių kalba šiandieninėje visuomenėje. Kalba, tauta, kultūra domino S. Šalkauskį visą gyvenimą, o kalbos filosofija buvo viena iš jo veiklos sričių. Filosofui labai rūpėjo, kad tiksliai mintį atitiktų ir tikslus žodis, todėl daug dėmesio skyrė tiksliai ir aiškiai terminijai: 1937 m. išspausdinta „Bendroji filosofijos terminija“, buvo sudaręs bendrąją pedagogikos terminiją, S. Šalkauskio žodynu remtasi rengiant „Akademinį lietuvių kalbos žodyną“. Dabartinės lietuvių kalbos žodyne yra S. Šalkauskio teiktų žodžių apibrėžimų. Svarbios diskusijos šiandieninėje visuomenėje kyla tiek svarstant kalbos paveldo, saugojimo klausimą, tiek projektuojant jos plėtojimo kryptis.

Esminiai žodžiai: kalba kaip tautinio tapatumo išraiška; kalbos ugdymas; gimtoji kalba; kalbos kaip komunikavimo kompetencijos ugdymas.

Pranešimo trukmė – 15 min.

Registracija – iki 2022 m. gegužės 15 d.

Registracijos nuoroda: <https://forms.office.com/r/GTJYTwT3fe>.

Užsiregistravusiems konferencijos dalyviams bus išduodami VU Šiaulių akademijos pažymėjimai.

Informacija: administratorė Aistė Petrevičiūtė, tel. (8 41) 595 735, el. p. aiste.petreviciute@sa.vu.lt



Šiaulių
akademija

Vilniaus universiteto Šiaulių akademija

FORUMAI

2022 m. gegužės 21 d

Preliminari forumų programa

Forumas Tautinio ir pilietinio tapatumo paieškos: sankirtos ir edukacinės perspektyvos **10.00–12.00 val.**

Šiaulių kultūros centras
Aušros al. 31, Šiauliai

10.00–10.40. Pranešimas **Tautinio ir pilietinio tapatumo paieškos iškilių tarpukario asmenybių veikloje. Prof. dr. Liudas Mažylis**, Europos Parlamento narys.

10.40–12.00. Diskusija. Diskusijos dalyviai: **Luka Lesauskaitė**, istorikė, visuomeninkė, „Nacionalinės ekspedicijos dalyvė“, Raudonojo Kryžiaus komunikacijos vadovė; **Alvija Černiauskaitė**, Pasaulio lietuvių bendruomenės švietimo reikalų komisijos pirmininkė, Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės pirmininkė, Londono lituanistinio daželio-mokyklos vadovė, ŠMSM ministrės visuomeninė konsultantė lituanistinio švietimo klausimais; **Simonas Strelcovas**, verslo konsultantas, istorikas, politikas, Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto docentas, Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų projektų vadovas, Nacionalinės regionų plėtros agentūros projektų vadovas, VšĮ „Tekančios saulės tiltai“ vadovas; **Donatas Barsys**, Skautų vadovas, Lietuvos kariuomenės karys, Misija Sibiras 2015 m. ekspedicijos dalyvis bei įvairių iniciatyvų savanoris / visuomenininkas; **Aistė Šarkutė**, Simono Daukanto gimnazijos III kl. moksleivė; **Viltė Lisinskaitė**, Simono Daukanto gimnazijos II kl. moksleivė.

Forumas Stasio Šalkauskio filosofinės pedagogikos metmenys **13.00–15.00 val.**

Šiaulių kultūros centras
Aušros al. 31, Šiauliai

13.00–13.40. Pranešimas **Stasio Šalkauskio filosofinės pedagogikos metmenys.**

Dr. Rolandas Paulauskas, VU Šiaulių akademijos Edukologijos instituto docentas.

13.40–15.00. Diskusija. Diskusijos dalyviai: **Asta Lesauskienė**, Šiaulių menų mokyklos pavaduotoja; **Janina Ališauskienė**, Šiaulių Laiptų galerijos direktorė; **Loreta Tamulaitienė**, Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijos direktorė; **Jolanta Kisielytė-Sadauskienė**, Lietuvos nacionalinio kultūros centro mėgėjų meno skyriaus vedėja; **Stasys Tumėnas**, LR Seimo narys, Kultūros komiteto narys; **Aistė Kairienė**, LR Premjerės patarėja švietimo klausimais; **Nijolė Klingaitė-Dasevičienė**, VUB Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamento direktorė.

Registracija – iki 2022 m. gegužės 15 d.

Registracijos nuoroda: <https://forms.office.com/r/GTJYTWT3fe>.

Užsiregistravusiems forumų dalyviams bus išduodami VU Šiaulių akademijos pažymėjimai.



**Šiaulių
akademija**

KONKURSAI IR PARODOS

2022-03-10 / 2022-05-16

„Ką man, Lietuviui, reiškia tautiškumas ir pilietiškumas?“. 10–12 klasių mokinių rašinio konkursas.

Organizatorius: Vilniaus universiteto Šiaulių akademija.

Organizacinis komitetas: doc. dr. Ieva Bilbokaitė-Skiauterienė, doc. dr. Irena Kaffemanienė, Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos Edukologijos institutas.

[Konkurso nuostatai.](#)

„Mano Lietuva“. Vaikų piešinių paroda-konkursas.

Organizatorius: Vilniaus universiteto Šiaulių akademija. Partneris – Šiaulių Dainų progimnazija.

Organizacinis komitetas: dr. Laima Tomėnienė, dr. Margarita Jurevičienė, VU Šiaulių akademijos Edukologijos institutas, Irena Kazymirkienė, Kristina Juodeikienė, Šiaulių Dainų progimnazija.

[Konkurso nuostatai.](#)

„Išmintis. Kas tai?“. 1–9 klasių mokinių popieriaus plastikos paroda-konkursas.

Organizatorius: Vilniaus universiteto Šiaulių akademija.

Partneriai: Šiaulių m. vaikų dailės mokykla; Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazija

Organizacinis komitetas: dr. Asta Širiakovienė, dr. Edita Musneckienė, dr. Asta Vaitkevičienė, VU Šiaulių akademijos Edukologijos institutas, Eglė Bičkienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Vilius Šliuželis, mokytojas metodininkas, Šiaulių vaikų dailės mokykla, Vilija Lesauskienė, mokytoja metodininkė, Aida Juškaitė, mokytoja metodininkė, Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazija.

[Konkurso nuostatai.](#)

**Rašinio konkurso, piešinių ir lankstinių parodų-konkursų rezultatų paskelbimas,
apdovanojimai**

2022-05-21 16.00–17.00 val.

Šiaulių kultūros centras

Aušros al. 31, Šiauliai

Konferencijos ir forumų **mokslinis komitetas**

Pirmininkė – prof. dr. **Renata Bilbokaitė**, VU Šiaulių akademijos direktorė.

Nariai: prof. dr. Aušra Kazlauskienė, prof. dr. Daiva Malinauskienė, prof. dr. Remigijus Bubnys, doc. dr. Irena Kaffemanienė, doc. dr. Ieva Bilbokaitė-Skiauterienė, doc. dr. Jurgita Lenkauskaitė, doc. dr. Rolandas Paulauskas, dr. Inesė Ratnikaitė.

Organizacinis komitetas – doc. dr. Nijolė Bražienė, administratorė Aistė Petrevičiūtė.